

Nr. 17 | Kerst 2016 - Een nieuwsbrief van Kerk in Actie en Tear over de Groene Kerkenactie. De Groene Kerkenactie richt zich op alle geloofsgemeenschappen die werken aan het behoud van de schepping.

NB. Voor vragen over de Groene Kerken Actie mail tijdelijk met c.vandervlist@pkn.nl of gebruik het contactformulier op www.groenekerken.nl.

Afscheid Sjoerd

We nemen in deze nieuwsbrief afscheid van Sjoerd van Schooneveld, projectmanager Kerk in Actie duurzaam leven en mede-initiatiefnemer van de Groene Kerken Actie. Zijn opvolger, Atie de Vos, zullen we in het nieuwe jaar voorstellen. Hieronder volgt een bewerking van de toespraak die Carla van der Vlist, teamleider Kerk in Actie Binnenlands Diaconaat, uitsprak op de Groene Kerken Dag als dank voor alle inzet van Sjoerd.

“Beste Sjoerd,

Je staat hiertussen al je ‘groene’ vrienden vanuit allerlei windstreken en op een moment dat het netwerk groene kerken zich steeds meer vertakt en verdiept. Ja, er is nog wel veel werk aan de winkel. Maar ook een hartstochtelijk ja, want er zijn onder jouw bezielende leiding mooie stappen gezet in de afgelopen jaren.

Het project Groene Kerk startte in samenwerking met Tear na een programma ‘recycle your mind’ en een nominatie voor de groenste kerk in Nederland. Daarna ben je hierop doorgeschakeld en heb je samen met Thimo, collega bij Tear, alles in gang gezet om de Groene Kerken Actie te laten ontkiemen. Waar dat ons gebracht heeft, zijn we vandaag opnieuw getuige van.

Laten we helder wezen. Het was een plaats in de top 100 van Trouw waard geweest. Omdat je doorzette, er vasthoudend in geloof, het belang van duurzame ontwikkeling tot in je tenen ervaart en ook probeert anderen daarin mee te krijgen.

Bij de opzet van de Groene Kerken Actie koos je voor een aantal principes en daar plukt het netwerk nu de vruchten van:

- *Een waarderende aanpak.* Groene Kerken is geënt op de filosofie dat je vooral waardeert waar mensen en kerken zich lokaal voor willen inzetten en dat versterkt. Geen uitrol van het project Groene Kerken door Nederland. Nee, vooral verbinden met de beweging van mensen die zich lokaal willen inspannen en alles waar duurzaamheid en gerechtigheid voor staat een invulling aan willen geven. Je zorgvuldigheid en vasthoudende lijn hierin zijn zeer gewaardeerd.

- *Een frisse aanpak.* Groene Kerken heeft het imago van zich afgeschud dat het gaat om een zeer beperkte groep in de kerk met een eenzijdig profiel. Het is eigentijds, past bij groot en klein en maakt de zaken niet te groot. Het gaat om steeds weer stappen te zetten die ertoe doen en waar mensen ook met plezier mee bezig zijn. Dit kun je teruglezen in de verhalen over Groene Kerken als zij zich aanmelden. Er komt creativiteit en energie los.
- *Een gelovige aanpak.* Groene Kerken heeft alles te maken met kerk-zijn als gemeenschap. Met ons geloven dat de wereld niet ons bezit is, maar ons gegeven om er samen van te genieten. Iets om ons dagelijks over te verwonderen en om van te delen. Maar ook de bewustwording dat veel grote ellende die ontstaan is de mens als oorzaak heeft. Het geloof leert ons dit te benoemen en voorkomen.
- *Een toekomstgerichte aanpak.* Groene Kerken heeft niet alleen met het hier en nu te maken, maar ook met de toekomstige generaties. Vanuit het besef dat zij ook onze naaste zijn. Het karrenspoor dat Groene Kerken trekt is niet meer te stoppen en zal impact hebben.
- *Een urgente aanpak.* Daar zit de aanpak zelf en jij jezelf soms in de weg, want wat gaan al die molens van kerken en organisaties zo tergend langzaam. Dat stelt jou en ons allemaal op de proef.
- *Een verbindende aanpak.* Sjoerd, je bent een netwerker pur sang. Dat is je kracht en daar heeft het hele netwerk van geprofiteerd. Je hebt ook de verbindingen met andere religies weten te leggen en vooral verbindingen van hart tot hart gelegd. Dit verrast en inspireert!
- En als laatste deed je dit ook met een humoristische aanpak. Zonder humor lukt het niet om mensen te motiveren op het gebied van duurzame ontwikkeling.”

GroeneKerkendag 2016

Op zaterdag 8 oktober vierde De GroeneKerkendag haar vijfjarige jubileum en verwelkomde de 100e groene kerk.

Die 100 kerken zijn terecht trots op het ‘wij zijn een groene kerk’-bordje dat zij bij hun kerk hebben opgehangen. Presentatrice Marije van der Knaap nodigt enkele kerken aan het begin van de dag uit om iets te delen over hun nieuwe titel.

Adrian de Groot Ruiz is een van de hoofdsprekers op de GroeneKerkendag. Zijn bedrijf onderzoekt de ware kosten van consumeren. “Deze roos uit Kenia”, wijst hij, “kost 70 cent in de winkel. Met een

prijsverhoging van 2 cent, wordt dit een eerlijke roos.” In het vervolg van zijn toespraak legt hij uit op welke manieren we kunnen zorgen voor rechtvaardige prijzen. In verschillende workshops sparring leiders en deelnemers vervolgens met elkaar hoe duurzaamheid in de praktijk te brengen.

De workshop Groene Moskee is misschien wel de meest opmerkelijke. Jan Vroonland van Kerk in Actie (KiA) en Deniz Özkanli van de Islamitische Stichting Nederland (ISN) werken samen aan duurzaamheid. “Duurzaamheid verbreedert,” zegt Vroonland enthousiast. Deniz knikt. “Zowel de Bijbel als de Koran vragen ons te zorgen voor de aarde. Duurzaamheid bindt ons. Het is de ultieme gelegenheid voor een positief geluid. Zo laten we zien dat er broederschap kan zijn tussen moslims en christenen.”

Ook cateringbedrijf 5 broden 2 vissen wil een ander geluid laten horen. De service zorgt voor een compleet biologische lunch met een volle linzensoep, sandwiches met humus en pesto en een pastasalade.

Een workshopronde later introduceert Stefan van Dijk met een kennisquiz de Groene Bijbel. Alle passages in de Bijbel die met duurzaamheid te maken hebben zijn groen gemarkeerd in deze nieuwe uitgave van het Nederlands Bijbelgenootschap.

Als de bezoekers 's middags de hoofdzaal uitlopen, staan er luxe borrelhapjes en biologische sapjes voor hen klaar. Met de lekkernijen in de hand struinen de bezoekers over de markt van duurzame initiatieven uit de regio. Er zijn diverse stands om de gasten te informeren en kennis te laten maken met hun concepten.

Bij de uitgang scoren de meeste GroeneKerkendag-gangers nog een gratis JustIce-je, ter promotie van The Justice Conference. Het ene inspirerende evenement is nog niet afgelopen, of het volgende staat alweer voor de deur.

Terugblik: workshop op Landelijke Diaconale Dag

Door: Henk van der Honing, vrijwilliger medewerker Groene Kerken Actie

De LDD is een jaarlijks terugkerend evenement en elke keer is het een indrukwekkende beleving zoveel PKN-ers bij elkaar te zien in de Jaarbeurshal. Dit jaar waren er 1100 vertegenwoordigers van alle mensen die actief betrokken zijn bij diaconaal werk in de eigen kerk, maar voor de hele wereld. Het thema was: "Meer dan een dak; geloven in delen".

Duurzame ontwikkeling en de Groene kerken-actie is, ook formeel, een taak van de diaconie. Omdat het echter een heel breed thema is betreft het alle geledingen van de kerk. Aan de LDD is door de Groene kerken-actie op twee manieren bijgedragen. We hebben een workshop gegeven en we waren present in het duurzaamheids huis op de belevingsmarkt.

In onze workshop van anderhalf uur, waaraan 36 mensen deelnamen, hebben we de urgentie van het klimaatprobleem toegelicht. We hebben laten zien hoe extreem snel de kooldioxide concentratie en de daarmee verbonden temperatuurstijging toenemen. Het niveau van beiden is ook nog eens ongekend hoog. Uiteraard hebben we daarbij verteld wat de Groene kerken-actie inhoudt, hoe je Groene kerk kunt worden en welke voordelen het heeft om ook op het onderwerp duurzame ontwikkeling samen te werken. Passend in het thema van de LDD hebben Bert Wolters uit Elst en Susanne Bouman uit Roosendaal verteld over hun projecten. Zij laten bij hun (wereld)diaconaat projecten zo mogelijk in een directe ontmoeting ook mensen uit de betrokken gebieden zelf vertellen. Zo wordt concreet zichtbaar welke gevolgen van klimaatverandering ze nu al ervaren. De aanpak wordt wederzijds als inspirerend ervaren. De enthousiaste inbreng van Susanne en Bert was voor ons in de workshop inspirerend. De aanwezigen hebben ter afsluiting van de workshop hun wens voor duurzame ontwikkeling en hun eigen eerstvolgende stap daarin, op papier gezet.

Summerlabb: Groene Kerk op het Damsterplein in Groningen

Van 11-14 januari bouwt [Summerlabb](#) (platform voor duurzame innovatie) een volledig duurzaam dorp op het Damsterplein van Groningen. Het tijdelijke dorp wordt 'Transition Town' genoemd en vindt plaats op een internationaal muziekfestival, genaamd 'Eurosonic Noorderslag'. Summerlabb hoopt met dit initiatief een weerspiegeling te geven van hoe een volledig duurzaam dorp er uit zou kunnen zien.

Met de thema's water, klimaat, energie, muziek, mobiel bouwen, community, voedsel en gezondheid worden de bezoekers van dit muziekfestival bewust gemaakt van hoe zij duurzaamheid handen en voeten kunnen geven in dagelijks leven.

In een dorp mag een kerk natuurlijk niet ontbreken. Omdat in een Nederlands dorp ook de kerk een centraal punt van herkenning is en er een heel aantal kerken actief zijn op gebied van duurzaamheid, benaderde Summerlabb de GroeneKerkenActie met de vraag of er groene kerken of kloosters zijn die deze dagen iets kunnen presenteren van hoe je groene kerk kunt zijn in de huidige samenleving.

We zijn op zoek naar groene kerken die tijdens deze vierdaagse aan de bezoeker zouden willen laten zien wat u als groene kerk onderneemt op het gebied van duurzaamheid. Zou u als

duurzame commissie namens uw kerk willen bijdragen of graag meer informatie ontvangen? *Neem dan contact op met Hanna van der Horst via hvanderhorst@tear.nl.*

Twee recensies van de Groene Bijbel

1. Hoe duurzaam is de groene Bijbel?

Door Kees Tinga - de volledige tekst is [hier](#) te vinden

Na een maandenlange reclamecampagne werd de *Groene Bijbel* op 23 november feestelijk gepresenteerd. Met gepaste trots, op tijd voor de feestdagen en in aanwezigheid van kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders. Twee dagen later sloeg de stemming om. Drukkerij Jongbloed had zich niet aan de belofte gehouden om voor deze uitgave papier te gebruiken uit gerecyclede oude Bijbels. De verkoop van gedrukte exemplaren moest onmiddellijk worden stopgezet (de e-book versie is nog wel verkrijgbaar).

Na zo'n valse start maakt de inhoud van de Groene Bijbel extra nieuwsgierig.

Een medewerkster van het Nederlands Bijbel Genootschap maakte een zorgvuldige selectie van teksten (uit de Nieuwe Bijbelvertaling van 2004) en kwam tot 1654 'groene' gedeeltes. Het maakt duidelijk dat je in de Bijbel veel natuur kunt vinden, maar voor bezinning op moderne milieuproblematiek op heel andere teksten kunt zijn aangewezen.

Het zou de moeite waard zijn om de komende jaren te blijven volgen of predikanten voor hun zondagse werk daadwerkelijk gebruik gaan maken van dit tekstenregister en of ze daarbij durven afwijken van de in de kerken gangbare leesroosters. Wordt de Bijbel zo echt een bron van inspiratie voor duurzaamheid? We mogen het hopen.

Tussen de Bijbelboeken door zijn 'verdiepende' artikelen afgedrukt. Het zijn er vijftien, van auteurs uit binnen- en buitenland. Zijn die nuttig voor 'groen Bijbel lezen'? Dat blijkt maar ten dele het geval

te zijn. Slechts een enkele auteur sluit nadrukkelijk bij Bijbelse teksten aan en zo is dit onderdeel vooral een verzameling van alles wat en voor elk wat wils.

Naast deze voor verdieping bedoelde aanvullingen bevat de Groene Bijbel verspreid door de tekst een aantal tot 'verwondering' oproepende citaten en tweeëntwintig 'portretten' van milieubewuste gelovigen. Ze vormen een aardige afspiegeling van wat je in milieuland aan individuele initiatieven kunt tegenkomen. Wat bij de gekozen personen opvalt, is dat de wereld van grote natuur- en milieuorganisaties ontbreekt. Dat is ook het geval bij de vermelding achterin van 'Groene Organisaties' en zo iets maakt de Groene Bijbel toch enigszins tot een reservaat voor gelovigen. Die exclusiviteit doet de goede zaak van natuur- en milieubescherming en de inzet van talloze christenen in seculiere vormen van milieuactie tekort.

De Groene Bijbel is ontegenzeggelijk mooi uitgegeven. Het fraaie design van de kaft trok zelfs de aandacht en waardering van *De Volkskrant*. Maar de inhoud roept de nodige vragen op. We worden met deze uitgave ook voor een gewetensvraag gesteld. Weerman Reinier van den Berg zegt in het aan hem gewijde portret dat er op aarde elk jaar zo'n tien miljard bomen verloren gaan. Is het dan wel ecologisch verantwoord om een geringe hoeveelheid netto informatie (op zo'n 150 pagina's) te verpakken in een dikke uitgave van ruim 1950 gedrukte bladzijden waarvan de inhoud al in veelvoud in de boekenkast aanwezig is? Zorg voor de Schepping vraagt in onze tijd ook om terughoudendheid. Elk boek vertegenwoordigt vier kilo uitstoot van CO₂. Als de aanvullende teksten uit de Groene Bijbel afzonderlijk waren afgedrukt (bijvoorbeeld in de een glossy), was de voetafdruk een heel stuk geringer uitgevallen.

Na het echech van het niet duurzame papier blijft alleen de e-book uitgave in winkels en on-line verkrijgbaar (voor de speciale prijs van € 4,99). NBG en Jongbloed denken nog na over het lot van de terug gehaalde gedrukte exemplaren. Recyclen dan maar?

Kees Tinga is redacteur van de website Kerk en Milieu en van de Nieuwsbrief Groene Kerken

2. Groene Bijbel is juist voor iedereen

Embert Messelink in: Drieluik, maandblad van de Protestantse gemeente Amersfoort, september 2016. Lees de volledige tekst [hier](#).

Ik ben blij met de Groene Bijbel. Misschien kan ik u overtuigen. Ik geef u daarvoor de onderstaande drie argumenten.

We hebben vaak de neiging om aardse zaken als secundair te beschouwen in ons geloof. Te gemakkelijk klinkt het: 'hier beneden is het niet'. Onnadenkend spreken we over geestelijke zaken tegenover aardse zaken. De Groene Bijbel brengt ons er weer bij dat onze toekomst op deze aarde ligt: het wordt ooit hemel op aarde. Die aarde is Gods schepping en dus zijn alle aardse zaken – zeker ook zorg voor de schepping – heel geestelijke zaken.

Al in het begin van de Bijbel krijgen mensen als kerntaak de aarde tot ontwikkeling te brengen en ervoor te zorgen. Bezig zijn met de aarde is het oudste beroep van de wereld! Sterker nog: het is een goddelijke roeping waarin we als mensen iets van onze bestemming vinden. Ontwikkelen mag, maar de Bijbelse opdracht is dat samen op te laten gaan met het bewaren van het goede. Balans is dus nodig. Op dat vlak zijn er vandaag de dag grote problemen: klimaatverandering en verlies van planten en dieren. We hebben de Bijbel nodig om het juiste perspectief op ons leven met de aarde te hervinden.

In Kolossenzen 1 staat dat Jezus is gekomen om 'in alles vrede te brengen'. Dat geldt ook voor onze verstoorde verhouding met de geschapen werkelijkheid. Jezus verlossend werk is zo veelomvattend. Heel de schepping is begrepen in Gods verlossing en herstelwerk. De Groene Bijbel kan je helpen de reikwijdte van dat verlossingswerk opnieuw te overdenken.

Embert Messelink is lid van de Nederlands Gereformeerde Kerk in Amersfoort-Zuid en directeur van de christelijke natuurbeweging A Rocha.

Duurzame bijbelstudie nav. de Groene Bijbel

Ter gelegenheid van het verschijnen van de Groene Bijbel biedt Kerk in Actie een bijbelstudie aan. U kunt hiermee met een groep in uw kerk een avond houden rondom Psalm 8, om na te denken over de aarde en de betekenis voor u en voor ons als kerk. Deze bijbelstudie is opgebouwd volgens de methode van Contextueel Bijbellezen. Dat betekent: lezen in relatie tot de eigen context, de eigen werkelijkheid. We beginnen bij wat er in ons leven speelt, om dan te kijken of een bijbeltekst daar een nieuw licht op kan werpen.

Mocht u dit een mooie manier van lezen vinden, leest u dan vooral verder op www.kerkinactie.nl/bijbellezen. Daar vindt u ook veel andere voorbeeld bijbelstudies!

De bijbelstudie naar aanleiding van de Groene Bijbel gaat over Psalm 8 en is [hier](#) (samen met andere bijbelstudies) te vinden.

Geen kerk meer en toch groen

Zo kan het ook gaan. De Donatuskerk in Bommel (Overbetuwe) was met haar herkenbare uiterlijk jarenlang de trots van niet alleen de rooms-katholieke gemeenschap in het dorp. Gebouwd in 1873, werd het gebouw aan het eind van de Tweede Wereldoorlog in puin geschoten maar met veel zorg weer opgebouwd. Toen het aartsbisdom in 2012 besloot om de kerk 'aan de eredienst te onttrekken', kwam een groep burgers in het geweer. Ze maakten plannen om de ruimte te gaan hergebruiken als sociaal-cultureel centrum, een faciliteit waar in het snel

groeïende Bommel grote behoefte voor bestond. Bij de burgergemeente bestond aanvankelijk sympathie voor de plannen maar dat veranderde na de gemeenteraadsverkiezingen. De burgers gaven niet op en slaagden erin om voldoende financiële steun te verkrijgen. Op 28 oktober werd de verbouwde kerk officieel in gebruik genomen als 'theaterkerk', met in de grote zaal ruimte voor 230 bezoekers en verder een prachtige foyer. Bij de verbouwing werd een duurzaam (vloer)verwarmingssysteem aangebracht op basis van aardwarmte. Ondertussen zijn voorstellingen van bekende cabaretiers Freek de Jonge en Javier Guzman al volledig uitverkocht en is er daarnaast ook ruimte voor voorstellingen van lokale theatergroepen.

Wat een troostrijk verhaal: een kerk voor het dorp krijgt een nieuwe bestemming voor het dorp en wordt ook nog eens groen. Een bemoediging voor kerken die zich zorgen maken over de toekomst van hun kerkgebouw en zich afvragen of nieuwe investeringen in duurzaamheid nog wel de moeite waard zijn. En een opsteker voor burgers die het er niet bij willen laten zitten.

Zie voor meer informatie: <http://www.theaterkerkbommel.nl>.

1.700 kerken over op 100% windenergie uit Nederland

Alle groene beetjes helpen – ook in de kerk. Het inkoopcollectief Energie voor **Kerken** stapt over op 100% Nederlandse windenergie van duurzame energieleverancier Greenchoice. Al sinds begin 2013 krijgen inmiddels ruim 1.700 kerkgebouwen groene stroom en CO₂-gecompenseerd gas van Greenchoice. Vanaf 2017 komt die stroom uitsluitend uit Nederland, een bewuste duurzame keuze van het collectief. Een kwart van de groene stroom komt uit de nieuwe eigen windmolens van Greenchoice aan het [Hartelkanaal](#).

Meer informatie is [hier](#) te vinden.

Over de grens: de Wereldraad van Kerken over het klimaat

Eind november vergaderde het Centrale Comité van de Wereldraad van kerken in China. Tijdens de bijeenkomst werd een verklaring uitgegeven n.a.v. de legalisering van het klimaatverdrag van Parijs die kort daarvoor had plaats gevonden. In de verklaring herhaalt de Wereldraad, namens zijn lidkerken uit de hele wereld, zijn grote zorgen over de gevolgen van klimaatverandering voor kwetsbare mensen, vooral in armere gebieden, en over de gevolgen voor biodiversiteit, voor vrede en sociale cohesie. De Raad bevestigt zijn betrokkenheid bij oecumenische en interreligieuze actie voor climate justice, met name in het kader van het programma 'Pelgrimage voor gerechtigheid en vrede'. Tevredenheid wordt uitgesproken over het feit dat ook de volksrepubliek China het akkoord van Parijs heeft geratificeerd. China en de andere grote industriële landen worden aangemoedigd verder te gaan op de weg van vergroening van beleid. De Wereldraad vraagt tenslotte speciale aandacht voor de groeiende ernst van het water- en het voedselprobleem en zegt toe daar ook zelf noodzakelijke inspanningen voor te verrichten.

De volledige tekst van de verklaring is [hier](#) te vinden (Engels).

Karine Hoenderdos op bezoek bij 'Springtij Forum' op Terschelling

Voedingsjournaliste Karine Hoenderdos schrijft artikelen en een weblog over duurzame voeding. Zij was in september op bezoek bij het Springtij Forum, een regelmatig gehouden conferentie over duurzame ontwikkeling waaraan veel invloedrijke (ex)beleidsmakers en onderzoekers deelnemen. Karine amuseerde zich en schreef een voor Groene Kerkleden herkenbare impressie. Hieronder

een opsomming van de 'geloven' die zij aantrof op Terschelling. Nieuwsgierig? Het gehele artikel is [hier](#) te vinden.

- De Kathedraal van het Voortschrijdend Inzicht
- De Kapel van de Romantici
- De Zeven Smarten Kerk
- De Moskee van de Marketeers

Informatieavond Kerken Ermelo

Inwoners van gemeente Ermelo zijn van harte uitgenodigd voor de bijeenkomst "Kerk en Duurzaamheid" op woensdag 25 januari om 19.15 uur in de raadszaal van het gemeentehuis, Raadhuisplein 2 in Ermelo. Ook andere leden van de kerk zijn van harte uitgenodigd voor deze gezamenlijke avond.

De gemeente Ermelo ziet het als belangrijke taak tegenover huidige en toekomstige generaties om zorg te dragen voor een duurzame leefomgeving. De ambitie is om energieneutraal te worden in 2030 en klimaatneutraal in 2035. Deze ambitie wil de gemeente samen met Ermelose inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties waarmaken. Graag willen zij ook met de kerken nadenken hoe ze hier vorm en inhoud aan kunnen geven

De bijeenkomst wordt georganiseerd door de gemeente Ermelo in samenwerking met Veluwe Duurzaam en met medewerking van de Immanuelkerk. Als u wilt deelnemen kunt u zich opgeven via het contactformulier.

Meer informatie over de invulling van het programma op 25 januari volgt begin januari 2017.

Groene Kerken als thema in decembernummer 'Pro Ministerio'

Het "vakblad" voor GKV predikanten "Pro Ministerio" heeft het decembernummer gewijd aan Groene kerken. Het hoofdartikel, geschreven door Henk van der Honing, is een actuele beschrijving van "duurzame ontwikkeling" in brede zin. Het schetst tegelijk een beeld van het ontstaan en de ontwikkeling van de Groene kerken-actie. Met de praktische tips die worden beschreven en een aantal prachtige voorbeelden in de andere artikelen in het decembernummer kan elke (GKV) kerk het vergroenings proces vorm en inhoud geven en de aanvraag indienen bij www.groenekerken.nl.

Steeds meer groene kerken

Sinds het verschijnen van de vorige nieuwsbrief eind september zijn er weer heel wat groene kerken bijgekomen! Dit zijn de nieuwste groene kerken, bekijk de volledige lijst [hier](#):

- Leidse Binnenstadgemeente, Leiden
- Marewijkgemeente, Leiden
- Oecumenische Geloofsgemeenschap Merenwijk, Leiden
- PG De Verbinding, Leiden
- PWG Leiden Zuidwest (St. Antoniuskerk), Leiden
- O.L.V. ten Hemelopneming, Houten
- Dominicanenkerk en -klooster, Zwolle
- St. Jozefkerk, Zuidhorn
- Laurenskerk en Maaskant / Open Grenzen, Rotterdam
- PWG De Ark, Maarssenbroek
- Ontmoetingskerk, Zuidwolde
- Protestantse Gemeente, Burgum

Agenda

- Zaterdag 7 oktober 2017 GroeneKerkendag
- Bekijk voor andere evenementen de agenda op de website van Kerk en Milieu. Deze agenda is altijd actueel en richt zich op alle gelovigen met belangstelling voor de schepping.

Naast de gebruikelijke medewerking van Kees Tinga en Henk van der Honing hebben deze keer ook Hanna van der Horst, Carla van der Vlist en Erjo Beitler bijgedragen aan de nieuwsbrief.